

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

134

Vragen van de leden **Van Dekken, Çelik** en **Jadnanansing** (allen PvdA) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *een diplomatruc voor gezakte VWO-leerlingen* (ingezonden 26 juli 2011).

Antwoord van minister **Rouvoet** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 28 september 2011).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van diverse berichten omtrent een diplomatruc voor gezakte vwo-leerlingen?^{1 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u zelf deze mogelijkheid om gezakte vwo-leerlingen van een havo-diploma te voorzien?

Antwoord 2

Ik acht deze mogelijkheid ongewenst. Volgens het systeem van de wet op het voortgezet onderwijs wordt een leerling toegelaten tot en ingeschreven voor een bepaalde schoolsoort (zoals vwo of havo), legt de leerling de examens van die schoolsoort af en ontvangt de leerling ook het diploma van die schoolsoort.

Dit geldt ook indien op grond van de WVO het eindexamen in één of meer vakken is afgenomen op een hoger niveau. De bedoeling van de wetgever bij de mogelijkheid om vakken op een hoger niveau te volgen was dat de leerling moest kunnen excelleren, niet dat deze mogelijkheid ook zou kunnen worden benut om examens op een lager niveau af te leggen. Zie hiervoor de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel aanpassing profielen tweede fase vwo en havo (Kamerstukken II 2004/05, 30 187, nr. 3, p. 11), waarin wordt opgemerkt dat «een havo-leerling een havo-vak mag vervangen door het overeenkomstige vwo-vak. Dat wordt aangetekend op de cijferlijst bij het diploma. Dat diploma blijft een havo-diploma.»

¹ RTV Noord, 20 juli 2011: «Toch diploma voor gezakte leerlingen» <http://www.rtvnoord.nl/nieuws/nieuws.asp?pid=102314>

² Dagblad van het Noorden, 21 juli 2011: «Onderzoek naar diplomatruc» <http://m.dvhn.nl/nieuws/groningen/article6747317.ece/Onderzoek-naar-diplomatruc>

Ook in de toelichting bij de besluiten waarmee het Inrichtingsbesluit en het Eindexamenbesluit voor het voortgezet onderwijs werden aangepast aan onder meer deze uit 2008 daterende nieuwe wettelijke mogelijkheid, is dat oogmerk met zoveel woorden genoemd: «de leerling moet kunnen excelleren, niet afzakken» (Stb. 2008, 121, p. 10 nota van toelichting). In de praktijk blijkt men echter toch naar wegen te (blijven) zoeken om deze mogelijkheid te gebruiken tegen de bedoelingen van de wetgever in.

Vraag 3

Deelt u de opvatting dat er snel duidelijkheid gewenst is over de wenselijkheid, de schaalgrootte en de effecten van deze situatie?

Antwoord 3

Ja.

Vraag 4

Bent u voornemens hoe dan ook de wet te wijzigen om deze mogelijkheid te beëindigen, zoals ook in berichtgeving naar voren kwam? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Vorig jaar zijn de scholen via een publicatie op www.examenblad.nl en begin april 2011 in de nieuwsbrief van de Inspectie erop gewezen dat het niet mogelijk is aan gezakte vwo-leerlingen een havo-diploma te geven. Toch blijkt men in de praktijk naar wegen te blijven zoeken om deze constructie te gebruiken.

Hoe we dit vraagstuk precies moeten adresseren, wordt nu onderzocht. DUO-Groningen kijkt naar de mutatiemogelijkheid waarvan de school in dit geval gebruik heeft gemaakt en stelt de gegevens beschikbaar aan de inspectie voor haar onderzoek. De Inspectie van het Onderwijs kijkt nader naar de rechtmatigheid van het handelen van de betrokken school. Zodra ik over het advies van de inspectie beschik kan ik beoordelen op welke wijze de deur naar deze ongewenste handelwijze kan en moet worden dichtgezet. Mogelijk is het in dat verband een optie om in het Eindexamenbesluit VO te bepalen dat altijd ten minste één vak op het niveau van de schoolsoort moet worden afgelegd waar de leerling staat ingeschreven. Maar zoals gezegd: ik wacht eerst de uitkomsten van het onderzoek van de inspectie af voordat ik over de oplossingsrichting definitieve uitspraken doe. Ben ik eenmaal tot een concrete oplossing gekomen, dan zal ik mij ervoor inspannen, die oplossing zo snel mogelijk uit te werken en te publiceren.

Vraag 5

Welke instantie gaat nu definitief onderzoek gaan doen naar deze mogelijkheid voor scholen om gezakte leerlingen van een havo-diploma te voorzien? Is dit nu de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) of de Inspectie van het Onderwijs?

Antwoord 5

Beiden. DUO-Groningen beziet de mutatiemogelijkheid en de Inspectie van het Onderwijs onderzoekt de rechtmatigheid van het handelen van de school.

Vraag 6

Wordt daarbij alleen gekeken naar deze specifieke situatie of wordt ook in kaart gebracht of dit landelijk vaker voorkomt en of er meer van dergelijke mazen in de huidige wetgeving zitten?

Antwoord 6

DUO-Groningen heeft alle mutaties nagelopen op mutatiedatum. Uit dit onderzoek is gebleken dat muteren met terugwerkende kracht alleen bij de school in Warffun heeft plaatsgevonden.

Vraag 7

Wanneer kan de Kamer nadere rapportage en resultaten uit het aangekondigde onderzoek verwachten?

Antwoord 7

De inspectie zal alles in het werk stellen om het onderzoek snel na de zomervakantie (voor het Noorden loopt deze vakantieperiode tot en met 4 september) af te ronden, de uitkomsten te bespreken met het bestuur van het College en mij te rapporteren. Ik zal u daarna informeren over de resultaten van de onderzoeken.